

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

78. ÉVFOLYAM

2008 AUGUSZTUS No. 4 (371), Vol. 78, August 2008, USPS 178-560

4. SZÁM

HOGY FOGJUNK SOK HALAT?

Olvasd: Lukács 5:1-11.

Jól ismert történet ez az evangéliumokban. Jézus tanít a Genezáreti tó partján, és tódulnak Hozzá az emberek. Nagy sokaság veszi körül, nyomják, szorongatják, minél közelebb akarnak kerülni Hozzá; hallani akarják a Mestert. Az emberek szomjaztak mindarra, amit Jézus hozott. Mi is ismerjük ezt a szomjúságot Jézus szava után, ezért járunk el az Istentiszteletekre.

Ott, a Genezáreti tó partján volt egy ember, akinek a lelkében több is történt, mint az, hogy hallgatta Jézus tanítását, és megállapította, hogy milyen szépen beszél, milyen jókat mond. Péterről, a halászlól van szó, akinek az életében személyes üzenetté lett Jézus szava, és ennek nyomán az egész élete új irányt vett. És rólunk is szó van, rólunk, akik most Jézus szavára figyelünk. Arról van szó, hogy a mi életünkben ugyanígy személyes üzenetté lesz-e Jézus szava, és a mi életünk is új irányt vesz-e.

Hogyan történik ez meg? — erre a kérdésre keressük meg a választ!

Az Igének a hallgatása a Jézussal való ismerkedés időszaka. Átéljük közben azt is, hogy valami Jézus vonzáskörébe visz minket. Felébred az érdeklődés, érdekelni kezd az Istentisztelet, az igehirdetés, ahogyan azt sokszor látjuk olyanoknál, akik valamilyen okból, egy esküvő, egy temetés, a hittanos gyermekeik miatt, vagy egy baráti hívogatósnak nyomán betérnek egyszer-kétszer a templomba. És aztán lehet, hogy ott is maradnak, mert érdekesnek, vonzóknak találják azt, amit hallanak. Valami történik bennük, és elutasítóból, vagy közbösből érdeklődővé válnak. Van, aki azután elő is veszi a Bibliát, van, aki keresztyén ismerőseit kezdi kérdezgetni, hogy hogyan is van ez, miért

mondta a lelkész azt, ami elhangzott, hol nézhetne utána?

Nos, ez a keresés, az ismerkedés ideje, és erre az időre nagy szükség van. Jézust, az Ő személyét, tanítását meg kell ismernie annak, aki később hitre akar jutni.

Mindez azonban az ember életének csupán a felszínét érinti meg. Itt még csak információgyűjtésről van szó. És nagyon sok ember, olyanok is, akik magukat keresztyéneknek tartják, megmarad ezen a felszínen, az információgyűjtés szintjén, de ez még nem hit, még nem Jézus követés. Hogy hogyan lesz ebből személyes hit, tanítványság, azt látjuk Simon Péter példájából. Jézus odafordul hozzá, és most már csak neki mondja: Evezd a mélyre!

Aki hallgatja az Igét, Jézus szavát, az ismeri azt, amikor egyszer csak személyesen hozzá szól Jézus. Úgy érzi, mintha az, Aki szól, ismerné őt, mintha az őt régóta foglalkoztató kérdésekre válaszolna. Sokszor mondják, hogy nekem szólt, telibe talált az igehirdetés. És olyat mondott, ami a személyes életünkbe vágott bele.

Péternek a hitét, az engedelmességét találta telibe Jézus. Az volt mögötte, hogy te két lábbal a földön élő, a dolgozóhoz, mesterségedhez értő halászember, aki szívesen hallgattad a tanításomat, rá mered-e hát bízni magad énrám? Ha úgy gondolsz, hogy az én szavamnak ereje, hatalma van, nosza, próbáld hát ki: Evezd a mélyre és vedd ki a hálódát fogásra!

Simon Péter első reakciója a tiltakozás: Na de Mester! Ilyet azért ne mondj, mert ennek semmi értelme. Ki hallott, ki látott olyat, hogy nappal halászni és a mélyben? Ez ellene mond a józan észnek. Kinevet a többi halász, azt fogják mondani: Ennek a Simonnak elment az esze, megbolondította az a csodarabbi, Jézus. Mindezt végiggon-

dolta Simon, de a nagyját azért lenyelte. És végül azt mondja: Nincs ugyan értelme Uram, de a Te szavadra...

Testvéreim! Egyszer eljön az idő, amikor Jézus megszólítja az addig Vele csak ismerkedő embert, és azt mondja neki: Evezd a mélyre. Megszólít minket, akik már évek, évtizedek óta olyan szívesen hallgatjuk a tanítását, de még mindig csak a felszínen borzolgatja az Ige az életünket, és azt mondja nekünk is: Evezd a mélyre! Hallottuk már a szavát, amikor ezt mondta? Amikor személyesen nekünk mondott valamit?

Mit jelenthet ez? Mondok rá néhány példát.

Lehet olyan egyszerű dolog, hogy azt mondja Jézus: Evezd a mélyre — és menj, békülj ki a haragosoddal.

Evezd a mélyre — és rendezd a családoddal, a házastársaddal, a gyermekeiddel való kapcsolatodat.

Evezd a mélyre — és merd elhinni, hogy nem kell sok, és még több pénz ahhoz, hogy boldog légy, a szeretetet úgysem vásárolhatod meg pénzzel.

Életünk bármely területén, ahol úgy gondoljuk, hogy ez igazán nem Jézus dolga, ahol úgy gondoljuk, hogy ezt mi jobban tudjuk; egyszer csak megszólít minket: Evezd a mélyre! — Indulj el, bízd Rám, engedelmeskedj Nekem, válald a kockázatot!

Mert Jézus szavának engedelmeskedni mindig kockázat. Hátha nem jön be! Hátha cserben hagy Jézus! Hátha mégis úgy van, ahogyan mindig lenni szokott: Nappal nincsenek halak, a haragosom előtt megszegyenülök, a párom hátha nem fog megbocsátani, anyagi nehézségeim lesznek.

Kedves Testvérek! A hit mindig döntés, mindig kockázat, és mindig bizonytalansággal jár. Jézusban hinni, ehhez bátorság kell. De nem annak szoktunk mi hinni, akiben bízunk? [✓]

Akit szeretünk? Hát akkor hogyan válalnánk a hit döntését, ha az a Jézus szólít meg minket, hogy evez a mélyre, Aki az életét adta értünk!

Péter engedelmeskedik, és csodát él át. A csoda a hit tapasztalata, és mindig ott történik, ahol valaki engedelmeskedik, lépni mer Jézus szavára. Ha Péter engedelmesen nem evez a mélyre, nem történik semmi. Minden azon múlik, mit teszünk, amikor Jézus szavát halljuk. Péter értelme, élettapasztalata mind ellene mondott annak, amit Jézus kért tőle. Mégis megtette, mert győzött benne a hit.

Aki csak felszínesen ismeri meg Jézust, az soha nem fogja megtapasztalni a Jézus Krisztussal való élet boldogságát.

Jó volna úgy döntenünk, hogy a mélyre fogok evezni életem dolgaiban. A mélyre fogok evezni a múltamban. Végig fogom gondolni az életemet, és kérem fogom Jézust, hogy hozzon felszínre mindent. Az elrejtett és eltitkolt bűneimet, a rendezni való ügyeimet, emberekkel, anyagiak területén, házasságomban, családomban. A kapcsolataimat, a munkámat, a szórakozásomat, a pénzhez való viszonyomat.

Aztán a mélyre fogok evezni a céljaimat illetően is. Mi van a mélyben? Ott, ahol Jézus lelkületének, szeretetnek és békességnek, alázatosságnak kellene lenni, ott mi van? Önzés, harag, irigység, nyereségvágy?

Lehet, hogy ennek a mélységjárásnak a vége az lesz, ami Péterrel történt, hogy leborulunk Jézus lába elé és azt mondjuk: Eredj el tőlem Uram, mert bűnös ember vagyok. Aki a saját lelkének mélységére evez, az nem kerülheti el ezt a mondatot. De Jézus azt mondja rá: Ne félj...!

Péter azon a napon megtanulta, hogy mit jelent hinni, magát teljesen Jézusra bízni. Mert amíg a csónakból figyel, hallgatja a Mestert, amíg érdeklődik, addig csak kívülálló. Csak akkor lesz az ember Jézus követője, ha teszi is azt, amit Jézus mond neki.

Testvéreim, Jézus ma azt mondja nekünk is: Evez a mélyre! Ne légy tovább felszínes keresztyén! Hogy kicsoda Jézus, csak az fogja megtudni, aki engedelmeskedik a szavának. Ámen.

Balicza Iván ev. lelkész (Budapest)

**ÍME, MOST VAN A KEGYELEM IDEJE,
MOST VAN AZ ÜDVÖSSÉG NAPJA!**

2Korinthus 6:2

... ezen elgondolkoztunk ...

Egyházaink a reformáció óta büszkén nevezték magukat az "Ige egyházainak". Elvégre a reformáció adta emberek kezébe a Szentírás szabad használatát, mégpedig saját anyanyelven. Luther éppen a bibliafordításával ajándékozott a németeknek magas szintű, ugyanakkor mindenki által beszélhető irodalmi nyelvet. Ugyanezt adta Károli Gáspár a magyarságnak, Truber Primus a szlovénoknak, és lehetne sorolni a többieket is. Nemzedékeken át ezekből a fordításokból ismerték meg az emberek Isten igéjét, de a saját nyelvüket is.

A Szentírás azonban nem csupán irodalmi, vagy nyelvészeti emlék. Őseink nemzedékei belőle énekeltek, az imádkozást belőle tanulták, felütötték, ha bánat, szomorúság érte őket csakúgy, mint amikor örömeikben hálát akartak adni Istennek. Úgy is mondhatnánk, hogy a Szentírásból táplálkoztak.

Azóta nagyot változott a világ. Az "Ige egyházai" tagjai mintha megfedkeztek volna erről a tápláló erőforrásról. Bezárták a vitrinbe vagy a könyvespolcukat díszítették vele. Egyre kisebb szerepet játszott a nevelésben. Nyelvünk még hemzseg a bibliai mondásoktól, kifejezésektől, de alig is tudja valaki, hogy azok honnan származnak.

Istentiszteleteink az Isten igéjére szeretnék fölhívni a figyelmet. Azért próbáljunk felelni a következő kérdésekre, ha csak a magunk számára is, de őszintén!

- *Van-e otthon Bibliám és ha igen, meg tudom-e mondani, hogy hol van?*
  - *Mikor olvastam utoljára a Bibliámat?*
  - *Mikor voltam olyan társaságban, ahol a Bibliáról beszéltek, vele foglalkoztak?*
  - *Rájöttem-e arra, hogy Istennek a Bibliában közölt Igéje ismerete nélkül egész vallásosságom ingatag homokvár?*
- Vajjon, milyen lesz a válaszuk?

G. I.

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia

14. biennális közgyűlését 40 évvel ezelőtt 1968. augusztus 18–20-án tartották Torontóban.

A közgyűlésen világi delegátusokkal együtt 13 lelkész és egy lévita is részt vett.

(balról jobbra, állnak) Tessényi Kornél, Chicago; Sulzer Gusztáv, Cleveland; Bell Lajos, New Brunswick; Bernhardt Béla, Mansfield; Asbóth Gyula, Detroit; Juhász Imre, Cleveland; Weisz Jenő, Northfield; Láng Ferenc lévita, Toronto; Hefty László, Buenos Aires.

(balról jobbra, ülnek) Markovits Pál, Pittsburgh; Brachna Gábor, Cleveland; Ormai János, Bethlehem; Varga László, New York; Buthy Dénes, Buffalo.

Imádkozzunk!

Mennyei Atyánk! Emlékezzél meg nemzetünkről, és add, hogy hálával gondoljunk mindazokra, akiknek szolgálatával evangéliumod a mi népünkhöz is eljutott! Vezess bennünket Krisztus igaz ismeretére, hogy ne legyen hiábavaló mindazok fáradozása, akik ezeréves történelmünk során Krisztust hirdették és követték közöttünk. Jézus Krisztusért kérünk: Urunk, hallgass meg minket!

LK

ÉRTÉKELÉS HELYETT FÓHAJTÁS

30 ÉVE — 1978. AUGUSZTUS 14-ÉN — HUNYT EL D. ORDASS LAJOS PÜSPÖK

Körülbelül 20 évvel ezelőtt egy idős, méltán köztiszteltben álló lelkész szavait hallgattuk többen, legalább harmincan. Az eredeti témánk valamilyen teológiai kérdés volt, de aztán csapongtunk sokfelé. Hogy miért, miért nem, már nem tudom, de egyszer csak elkezdett arról beszélni, hogy 1950-ben tagja volt az egyházi különbírósnak. (Ez a testület volt hivatott a magas egyházi méltóságok felett ítélkezni ügyekben.)

Elmondta, hogyan kényszerítették, zsarolták őket. Közölték velük a kommunista párt akaratát: Ordass Lajost még a nyár elejére várható börtönből való szabadulása előtt az egyháznak is el kell ítélnie, és el kell mozdítani püspöki tisztségéből. A zsarolás eszköze az volt, hogy a tárgyalás előtti napokon letartóztatott dr. Keken András és Kende György lelkészeket ki fogják végezni, és még más személyek is rács mögé kerülnek, ha az egyházi bíróság meghagyja Ordasst a tisztségében. (Az eredményt azóta ismerjük. A törvénytelenül, mert a hiányosan ülésező különbírósnak jelenlévő 12 tagja közül négyen szavaztak az elmozdítás mellett, nyolcan pedig üres cédulát dobtak be. Ez utóbbiakat érvénytelen voksnak minősítették, így a püspöki szék megüresedését mondták ki.)

A negyven évvel az események utáni beszámoló izzott a feszültségtől és az önmarcangolástól. Mit tehattünk volna másként? — tette fel a kérdést idős testvérünk. Én pedig a mai napig is szégyellem, hogy nem szólaltam meg: Lelkész úr, be kellett volna menni mellé a börtönbe!

Nyilván joggal vívtam volna ki sokak ellenszenvét, hiszen én akkor még nem is éltem, nem ismerhettem az akkori viszonyokat és terheket, amikkel az egyháznak együtt kellett élnie. Nem voltam az ÁVO kezében, nem zsaroltak mások kínzásával, gyermekeim egzisztenciájának tönkretételével. Mégis, a szocializmus bukása után jobban érzem magam olyan egyházban, amely katakombában élte volna túl a rémuralmat, nem pedig olyanban, amely beépülve a politikai rendszerbe a kompromisszumok és megalkuvások útját járva élte kifelé mutogatható, befelé azonban szegényes életét.

Ebben a másként elképzelt úton-já-

rásban, küldetés-betöltésben tájékozódási pont számomra — néhány harcos társával együtt — Ordass Lajos. Az első megrázó élményt természetesen a Szépfalusi István által szerkesztett és sajtó alá rendezett *Önéletrajzi Írások*

című kötetek jelentették. Olyan tiszta, következetes gondolkodásmódról tesz bizonyosságot benne, amely keveseknek adatott csak meg.

Ordass írásai mellé azóta számos más önéletrajz, tanulmány, dokumentumgyűjtemény felsorakozott már, és megrendülve tapasztalom, hogy bár egyesek árnyalják a képet, kiegészítik azt a Püspök úr által esetleg nem ismert tényekkel; cáfolat még nem került napvilágra. Így még egy lényeges motívum adódik az Ordass-portréhoz: Az igazmondásé.

Igazat mond a tárgyalásokon, a teológiai munkáiban, az önmagának készített pro-memoriákban, a közelmúltban előkerült, de még fel nem dolgozott és ki nem adott 18 kötetes naplójában. És ami ezeknél még lényesebb, igazat mond a szószéken. Nála nincs alkalmazott teológia, nem fogadja el az adott helyzet teológiai tisztára mosásának kényszerét.

Amikor írt, pontosan tisztában lehe-

tett azzal, hogy minden szavának súlya van, súlya lehet majd egyszer. Adatszűrűségében bősz és precíz, véleményalkotásban következetes és egyházfélő. Nem tekint önmagára, nem ismeri saját magát nézve az "érdek" szót, a legmagasabb tisztségben is szolgálta volt, az élő Úrnak, az Ő népének és az Ő igéjének szolgálója. Amikor pedig vívódik, akkor őszinte és kendőzetlen.

Minderről megrendítő szavakkal képes is volt bizonyosságot tenni. Gondoljunk csak a *Nem tudok imádkozni* címmel 1992-ben megjelent kötetére, vagy az 1948-ban kezdődő félreállítását utáni első ige hirdetésére:

"Amikor semmiféle emberi kezet meg nem foghattam, Ő erősen fogta a kezeimet. Soha el nem hagyott. Riadt lelkemet karjaiba emelte és átvitt az elnyeléssel fenyegető, örvénylő ár fölé, a szabadulás partjára. A fekete éjben Tőle hallottam a virradat üzenetét. Övé volt a kereszt, enyém annak békesége. Övé volt a halál, enyém annak gyümölcse — az élet. Az én Uram szerelme kimeríthetetlen."

Ezen a ponton vélem megtalálni Ordass Lajos személyiségének és művének titkát. A megpróbált, óriási magasságokat és elképzelhetetlen mélységeket is megjárt, személyesen megharcolt hit, amely számára levehető, megkerülhetetlen, féltre tenni képtelenség, ellene tenni öngyilkosság. Nem tud és nem is akar az ő Krisztusa nélkül, a jézusi parancsok és elvárások ellenében egyetlen lépést sem tenni.

Emberileg nézve egyenes út vezetett oda, hogy mindez a vesztét okozza. A döntő szót azonban felette is majd a Feltámadott mondja ki.

Ifj. Zászkaliczky Pál (Budapest)

Már január óta
esedékesek a folyóévi előfizetések
és az esetleges hátralékok is

ELŐFIZETÉS NAPTÁRI ÉVRE
az USA-ban \$6.00
kanadai címre US\$8.00
külföldre US\$15.00

"ERŐS VÁR"
P.O. BOX 770828
LAKEWOOD, OH 44107-0038

INNEN-ÖNNAN

Tarsosoz, Törökország. A június 28-án megnyitott Pál emlékévké alkalmából a török hatóságok engedélyezték a helyi Szt. Péter templom istentiszteleti használatát. A város szülőltje volt Pál apostol, ám az egykor emlékére épített templomot múzeumká alakították át a török kormány. Főleg német rk. részről hangzott el már többször a kívánás, hogy az apostol szülővárosában hozzá méltó nagy templom építését engedélyezzék. Ezzel a Törökországban elnyomott keresztyén közösségnek is segíthetne a keresztyén világ.

Bréma, NSzK. A helyi Szt. Márton evangélikus gyülekezet presbitériuma nem engedett föl a szószékre egy női lelkészt, 1Timóteus 2:12-re hivatkozva. A templomban megtartott gyászszerteráson azt sem engedték meg neki, hogy papi öltönyt öltön magára.

Jeruzsálem, Izrael. Izraelben nő a keresztyének száma, mert igen sok, a volt Szovjetunióból bevándorolt zsidó ortodox keresztyén házastársat hozott magával. Ezzel szemben riasztóan főgy a Betlehemben és a többi palesztin területen élő keresztyének száma.

Washington, USA. A Déli Baptista Szövetségnek, az ország legnagyobb protestáns egyházának 2007-ben 16,3 millió tagja volt, ám az elmúlt év folyamán 22%-al csökkent vissza a keresztelesek száma. Új elnökké elsőízben választottak egy indián őslakos törzsből származó lelkészt, Hunt Johnny személyében.

Eichstätt, NSzK. Németország egyetlen római katolikus egyeteme megválasztott, új elnökének hivatalbalépése ellen vétót emelt a fenntartó egyház. Az illetékes püspök a professori kar két kültagját nevezte ki helyette átmeneti jelleggel.

Vatikánváros. A rk. egyház "Biblia-offenzívát" tervez, hogy hiveit a Szentírás szorgalmasabb olvasására buzdítsa. Ugyanakkor óvni kívánja őket fundamentalista bibliamagyarzatoktól, amelyek csak zsákutcába vezetnek az olvasót.

Stuttgart, NSzK. Az evangélikus és rk. tartományi egyházak együtt tiltakoznak a kormány telefon-lehallgatási tervei ellen. Ezek szerint, a terrorveszélyre való tekintettel, bizonyos esetekben nem lenne védett a gyónási titok. A két egyház ennek az ősi lelképásztori gyakorlatnak a veszélyeztetését látja ebben.

Rottenburg, NSzK. Az itteni rk. püspökséghez csaknem két millió hívő tartozik. Közülük 11% nem német származású, és nem kevesebb, mint 160 országból jött. Az

ilyeneknek sajátnyelvű, ezer önálló gyülekezete van. Több tucatnyi van a horvátoknak, olaszoknak, lengyeleknek, portugáloknak, és spanyoloknak. Egy-egy gyülekezetben szerveződtek a franciák, a szlovének, az albánok, az eritreaiak, a magyarok, a vietnámiak, és az ukránok.

Bern, Svájc. Az országos Alliance-szövetség új elnöke Gasser Wilfried, berni politikus és pszichiáter. A szövetséghez 550 gyülekezet és 150 további szervezet tartozik.

Nukusz, Üzbegisztán. A hatóságok újabban azért üldözik a keresztyéneket, mert a terroristákkal való együttműködéssel vádolják őket. Az elmlt évben egy pünkösdistá prédikátort vallásos ténykedés miatt 4 évi házi-fogságra ítélték. Az ország 25 millió lakosa 84%-ban muszlim, 15%-a vallástalan, és a keresztyének aránya összesen 1%.

Riga, Lettország. Az evangélikus egyház központi pénztárt szervez, hogy az egymástól nagyon eltérő lelkési fizetéseket kiegyenlítsék. Mellőzhető ingatlanokat adott el az egyház, hogy a központi pénztárnak kellő anyagi alapot biztosítson.

Arusha, Tanzánia. Dr. Noko Ishmael ev. lelkész, az Evangélikus Világszövetség főtíkára bejelentette nyugalombavonulási szándékát, jelezve, hogy főtíkári tisztétől 2010 októberében válik meg.

Nagyszében, Erdély. 1980-ban még 100 ezer tagja volt a németnyelvű szász evangélikus egyháznak. Ez a szám 2007-re alig 14 ezerre csökkent. Jelenlegi legnagyobb gyülekezeteik: Nagyszében 1427, Brassó 1089, Bukarest 972, és Medgyes 855 lélekkel.

Kalinyingrad, Oroszország. Ebben a köznigsbergi, orosz enklávéban evangélikus eszperesség működik, amelyhez 45 gyülekezet tartozik. A többségükben német származású híveket 8 lelkész gondozza. Löber Jochen Bad Orb-i (NSzK) lelkészt hívták meg most új eszperesükné.

Amman, Jordánia. Ott, ahol Keresztelő János annak idején Jézust is megkeresztelte, modern "keresztelő központ" épül a Baptista Világszövetség tervei szerint. A jordán királyt eltek adományozott a 34 millió tagot számláló világszövetségnek erre a célra.

Peking, Kína. A Kínai Keresztyén Tanács az olimpiai játékokra érkező versenyzőknek s vendégeiknek kínai és angolnyelvű Bibliát készült szétosztani. Becslések szerint 80 millióra tehető a keresztyének száma Kínában. Három naponként épül két új keresztyén templom.

Erfurt, NSzK. 12 napos zarándoklattal nyitja meg a Közép-Németországi Evangélikus Egyházsövetség a Luther évtizedet. Az út Erfurtból vezet a zarándokokat Witten-

bergbe. Luther 1517. október 31-én közzétett 95 tétele 500 éves évfordulóját 2017-ben ünneplik meg a reformáció egyházai. Ennek lenne nyitánya a zarándoklat. A 12 napra tervezett zarándoklaton átlag 20-25 kilométert kell majd naponta megtenniök a résztvevőknek. A cél Luther tanításának jobb megértése és a modern társadalom számára való hasznosítása.

Johannesburg, Délafrikai Unió. A rk. egyház jó példával kíván előljárni akkor, amikor kiterjedt földbirtokaiból nincstelen parasztoknak földet adományoz.

Greifswald, NSzK. A pomerániai ev. egyház püspöke, Abromeit Hans-Jürgen szerint nagy veszély fenyegeti az egyházat, ha a társadalom összes felmerülő kérdésével állandóan foglalkozni akar, míg a saját evangéliumi szolgálatát elhanyagolja. "Úgy lát-szik, egyre inkább elvész annak tudata, hogy az embereket az evangéliummal nem elsősorban az itteni jobb életre, hanem az örökkévalóságra kell felkészítenünk."

Varsó, Lengyelország. Római katolikus körökben nem vennék jónéven, ha a 2012-es európai labdarugó bajnokság fogadására épülő pályát "II. János Pál" stadionnak neveznék el. Nycz Kazimierez bíboros tiltakozást jelentett be.

Salzgitter, NSzK. 1966 óta szoros kapcsolat áll fenn a Braunschweigi Luth. Egyház és az angliai Blackburn anglikán egyházkerület között. 2007 óta egy braunschweigi és június óta egy anglikán lelkész dolgozik a testvéregyház egy-egy gyülekezetében. Salzgitterben most iktatták hivatalába Ford Peter anglikán lelkészt. A Braunschweigi Egyháznak 405 ezer tagja van, a blackburni kerületnek pedig 48 ezer.

Minszk, Fehéroroszország. A minisztertanács megszigorította külföldi egyházi munkások beutazását és tartózkodását. Csak az kaphat erre engedélyt, akit egy legalább már 20 éve állami engedéllyel működő közösség hívott meg, s amelynek legalább 10 gyülekezete van az országban. A beutazónak beszélnie kell az ország nyelvét és az orosz nyelvet, de így is csak legfőljebb egy évig tartózkodhat az országban.

Hamburg, NSzK. Elsőízben tanulhatnak diákok római katolikus teológiát az itteni egyetemen. Mindenekelőtt vallástanítók és tanárok képzése lesz az új kurzus feladata.

Korfu, Görögország. A Görög Ortodox Egyház tiltakozik az ellen, hogy területén a moszkvai ortodox patriarchátus készült templomot építeni. Megalapozott félelme, hogy ezzel Moszkva a görög egyházban is szerepet akar játszani, valamint, hogy a korfui egyházat a maga joghatósága alá akarja vonni.

Összeállította Gémes István

PROLONGÁLT KEGYELMI IDŐSZAK

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ TÖRTÉNETE 1956. NOVEMBER 1-E ÉS 1958. JÚNIUS 17-E KÖZÖTT
XIV. RÉSZ: EGYHÁZKORMÁNYZÁS TÚRÓCZY ZOLTÁN EGYHÁZKERÜLETÉBEN – PÜSPÖKI KÖRLEVELEK

Az 1956-os szabadságharc ötvenedik évfordulója alkalmából cikksorozatban emlékezünk meg azokról az eseményekről, melyek a Magyarországi Evangélikus Egyházat érintették azokban az időkben. Hálas köszönetet mondunk a cikksorozat szerzőjének, Nt. dr. Böröcz Enikő ev. lelkésznek, a hazai Evangélikus Országos Levéltár tudományos munkatársának. Sz. .

D. Túróczy Zoltán — 1952. február 9-ét követően — 1956. november 4-én tért vissza az egyházkormányzásba. Miután gondoskodott arról, hogy az egyház rehabilitálja őt, pár hónapon keresztül megbízott püspökként szolgált. 1957. február 6-tól kezdődően megválasztott és beiktatott püspökként vitte az Északi Evangélikus Egyházkerület ügyeit. Mivel 1957. december 4-én már el is távolították hivatalából, ezért mindössze néhány hónapot kapott az egyházkormányzásra. Ez alatt az idő alatt azonban hatalmas változásokat sikerült megvalósítania. Nemcsak saját egyházkerületében, hanem az Ordass Lajossal történő együttműködés során az egész Magyarországi Evangélikus Egyházban.

Egyházkormányzása során Túróczy tizenegy püspöki körlevelet adott ki, ebből kettőt még püspökké választása előtt, 1956. december 12-én, illetve 1957. január 19-én. Az első körlevél célja az volt, hogy az egyházon belül keletkezett bizalmi válságot megoldják. Túróczy ezen a ponton így fogalmazott: "Mivel bizalom nélkül az egyház életében állandó sűrűlődések vannak, s ezek az egyház igazi szolgálatáról elterelik a figyelmet, és az energiákat személyi harcokra tékozzolják, szükséges, s az egyház érdekében álló a bizalmi kérdés felvetése." Túróczy-nak a következő volt a véleménye. Minden — tehát gyülekezeti, egyház-megyei, egyházkerületi. és országos egyházi — szinten meg kell oldani ezt a kérdést, mert csak a szükséges személyi változások véghezvitele után lehetséges egy új kezdetnek az elindítása.

A második megnyilatkozása tulajdonképpen a nagy egyházi évfordulóról történő megemlékezés volt. Ezek mellett az egyetemes és a hazai protestáns, továbbá az evangélikus egy-

háztörténet nagy alakjairól emlékezett meg. A múltba történő visszanyúlással nemcsak azt akarta elérni, hogy az egyház tagjai okuljanak mind a dicsőséges mind a szomorúságra okot adó eseményekből, hanem azt is, hogy erősödjön az evangélikus öntudat, és ezen keresztül a hűség.

Megválasztása s beiktatása után, Túróczy azonnal felvetette az evangélikizációra a kérdését. Nemcsak azért tette ezt, mert őt a legnagyobb evangélikizátorok között tartották számon a hazai evangélikus egyházon belül és külföldön is. Az okok között az is szerepelt, hogy az államhatalom már 1957 januárjában visszavonta a saját addigi rendelkezéseit az egyház szolgálatának a szabadságát, különösen a hitoktatást illetően. Ebben a helyzetben Túróczynak az volt a véleménye, hogy az egyes keresztyének hűségét kell erősíteni, és ez csak a lelkészek és gyülekezeti tagok evangélikizálásán keresztül történhet meg. Körleveleiből az derült ki, hogy számon tartotta a különböző külföldi evangélikus egyházakban tartott evangélikizációkat.

A püspökként írt első körlevelében pl. tudósítást adott a svéd evangélikus és szabadegyházak együttes — 1957 januárjában — egy hónapon át tartó nagy evangélikizációjáról. A politikai helyzet rosszabbodása miatt azonban mindenféle összejevetel tartása is megnehezült. Ezért bátorítani akarva Túróczy Zoltán a következőt írta: "Amennyiben ilyen egyházi találkozók terve bármilyen nehézségbe ütköznék, kérek erről távirati értesítést." Nagy örömmel vette tudomásul azt, amikor ismét beindultak az evangélikizációk az egyházban. A maga részéről ige-központú egyházban kívánt gondolkodni. Az öskeresztyénség példáját annak három életmegnyilvánulásán keresztül követendő példaként ajánlotta harmadik körlevelében. "Az egyház feladata: martyria, diakonia, leiturgia.

"Martyria, azaz bizonyágtétel, mégpedig a bizonyágtétel minden kockázatát vállaló, vértanúságra is kész vállaltétel. A diakonia, vagyis a szeretetnek az a megnyilatkozása, amely Istennek a bűnösökhöz, a szeretetre nem méltókhoz, a nyomorultakhoz, az elfe-

lejtettekhez lehajló szeretetét képviseli a világban. Leiturgia, azaz Istentisztelet, amelyre az egyház összegyűjti népét azért, hogy benne a tisztán hirdetett igével, a Krisztus rendelése szerint kiszolgáltató szentségekkel épüljön az egyház hitből-hitbe."

A püspöki körlevelek arra is módot adtak, hogy bizonyos korrekciókat is adhasson saját 1948–1952-es megnyilvánulásaihoz képest. Ilyen korrekció volt például az, hogy elődjéről — az 1957. április 2-án elhunyt - Kapi Béláról végre elmondhatta a maga őszinte véleményét. Amikor ugyanis 1948. december 16-án Győrben beiktatták, akkor bele kellett nyugodnia abba, hogy az általa tisztelt püspök nem iktathatta be, sőt csak utolsóként és nagyon röviden köszönthette őt. Most negyedik körlevelében leírhatta róla: "Egyéniségében a vezér határozottsága és a pásztori szív szelíd szeretete csodálatos harmóniában olvadt össze. Ezért engedelmeskedtünk néki, és ezért szerettük őt."

Túróczy Zoltán harmadik püspöksége idején született körlevelei arról is tanúskodnak, hogy — saját vezetői szerepét megtartva — demokratikus egyházkormányzásban gondolkodott. A közösség szükségleteit és a lehetőségeket együtt kívánta figyelembe venni. Nagyon sikeres, ún. Nyílt Napokat rendezett egyházkerületében, ahol közös imameditációkat tartottak, és őszintén beszéltek az egyház konkrét szolgálataival, az egyházvezetés munkájával összefüggő kérdésekről is. Az ima minőségét emelni akarva, a németországi Közös Evangélikus Imakönyv alapján készített a gyülekezetnek s a lelkészeknek imákat.

Az a tény pedig, hogy egyik körlevelében kötelezővé tette minden lelkeszi hivatalnak az Evangélikus Hitvallási Iratok mind a két kötetének a megrendelését mutatta, hogy a saját biblikus-ébredési-hitvalló vonala mellé egyenrangú partnerként most már a biblikus-reformátori és hitvalló vonalat engedte oda. Ez a lépése azt mutatta, hogy — 1948-tól eltérően — más szövetségben kívánt gondolkodni. [Folytatása következik.]

Dr. Böröcz Enikő ev. lelkész, egyháztörténész

Adományok nyugtázását következő számunkban folytatjuk.

BEMUTATKOZNAK

Adámi Johanna és Horváth-Hegyi Áron a budapesti Evangélikus Teológia hallgatóiként, házaspárként érkezünk augusztus

végén az ohioi Columbusba a 2008/2009-es tanévre a "Trinity Lutheran Seminary" intézetbe. Mindketten evangélikus nevelést kaptunk családjainkban hívő szüleinktől, akik vállalták a nagy családdal járó terheket. Áronnak öt, Johannának hat testvére van, közülük egy testi-szellemi fogyatékos, és szintén a szülői házban nevelkedik.

A Nyíregyházi Evangélikus Egyházközösség aktív tagjai vagyunk, 6 éve ott ismerkedtünk meg. Részt vettünk a gyermek- és ifjúsági bibliakörök vezetésében, valamint a gyülekezet énekkarának munkájában is. Áron 2004-ben mérnök-informatikus diplomát szerzett, és több éven keresztül dolgozott informatikusként különböző cégeknél. Eközben hívta el az Úr, a lelkesi szolgálatra, amire készségesen engedelmeskedett és feladta szépen ívelő karrierjét, hogy egészen odaszánja magát a szolgálatra.

Johanna a Nemzetközi Pető Intézetben konduktor-tanító szakos diplomát szerzett ebben az évben, amellyel a mozgássérültek komplex fejlesztését, testi-lelki segítségát valósíthatja meg későbbi munkája során. A teológián Johanna ötdéves hittanár szakos. Áron negyedéves teológus, lelkesi szakos hallgató volt az elmúlt tanévben. Áront különösen az Újszövetség könyvei és magyarázata érdeklik, Johanna a gyakorlati teológia és az egyházzene területein mélyült el.

Nagy örömmel és izgalommal készülünk majdani egyházi szolgálatunkra, lelkesként és hittanárként szeretnénk együtt építeni, ápolni a magyarországi gyülekezeteket tanulmányaink végeztével.

2008. június 28-án volt az esküvőnk, amelyen Johanna édesapja, Adámi László lelkes szolgált igével. Ezen az áldott alkalmon a nyíregyházi gyülekezettel együtt

örülhettünk annak, hogy Isten egymásnak rendelt és egymáshoz vezetett minket, és az Ő színe előtt fogadtunk hűséget egymásnak. Az életünket csak az Ő szolgálatában tudjuk elképzelni, ezért is nagyon nagy lehetőség számunkra, hogy egy évet Amerikában tanulhatunk, ami reményességünk szerint sok tapasztalatot és ismeretet nyújt majd a későbbi munkánkhoz. A külföldön való tanulás keveseknek adatik meg, különösen ilyen formában, hogy magunk mögött tudhatunk egy támogató közösséget, és hogy együtt lehetünk friss házasként. Ezért nagyon hálásak vagyunk az Úrnak, továbbá a Blaho-Miller Alapítványnak, s az alapítványi ösztöndíj intézőinek, amit ezúton is szeretnénk kifejezni. Együttel kérjük gondoljanak ránk imádságaikban, amikor ilyen nagy útra készülünk.

Adámi Johanna és Horváth-Hegyi Áron

Szeretettel köszöntöm a lap olvasóit, mint a 2008/9-es tanév vonFuchs ösztöndíjas diákja! Győri Gábor Dávid vagyok, többgenerációs lelkészcsaládból származom, édesapám jelenleg

a pestszentlőrinci gyülekezet lelkésze, a Pesti Egyházmegye esperese; édesanyám pedagógus, egy húgom van. Nagykanizsán születtem. Iskolás éveimet Orosházán töltöttem, végül a Bp.-Deákterti Evangélikus Gimnáziumban tettem

érettségi vizsgát. A középiskola után azonban nem a lelkesi pálya felé vettem az irányt, hanem történelem szakra jelentkeztem és nyertem felvételt.

Néhány évvel később kaptam megerősítést Istentől arra nézve, hogy mégis a lelképásztori szolgálatban van a helyem.

Ezért a bölcsészdiploma megszerzése után felvételiztem az Evangélikus Hittudományi Egyetemre, ahol az elmúlt tanévben harmadik évemet abszolváltam. 2006-ban házasságot kötöttem Pataki Judittal, akivel a pestszentlőrinci gyülekezetben ismertük meg egymást; ő a budapesti bölcsészkar spanyol-amerikanisztika szakos hallgatója.

Bár sok mindennel szívesen foglalkozom, mégis talán a zene az egyik legfontosabb területemnek. Istentől kapott tehetségetem az Ő szolgálatában igyekszem használni többféle hangszeren is – többek között gyülekezeti kántorként.

Öt évvel ezelőtt járhattam először az Egyesült Államokban, amikor is az "Evangelical Lutheran Church in America" egy-

ház egyik nyári táborában voltam nemzetközi segítő 3 hónapon át. Ez életem egyik meghatározó élménye. Így most is nagy várakozással tekintek és feleségemmel együtt izgalommal készülök a csikágói ösztöndíjas évre, egyben hálás vagyok a lehetőségért hogy itt, a csikágói "Lutheran School of Theology" intézetben folytathatok külföldi tanulmányokat. Isten áldását kérem a kedves Testvérekre! Erős vár a mi Istenünk!

Győri Gábor Dávid

Szeretettel és áldáskívánással köszöntjük bemutatkozó ösztöndíjasainkat. Ez azt jelenti, hogy 1992 óta 19 teológus hallgató a von Fuchs Alapítvány ösztöndíjával Csikágóban, és 2005 óta hat teológus hallgató a Blaho-Miller Alapítvány ösztöndíjával az ohioi Columbusban tanulhatott, ill. tanulhat egy-egy évet. Az eddig kiadott ösztöndíjak összértéke meghaladja a félmillió dollárt.

Előző számunkban a 2007/2008-as tanév végével már elbúcsúztunk dr. László Virgil columbusi ösztöndíjastól. A csikágói ösztöndíjas Török Anett május végén tért vissza Magyarországra. További életútjukat Istentől áldás és kegyelem kísérfje.

AMEK Intézőbizottság

Az Úr szent Báránnya

Az Úr szent Báránnyára
Teszem le bűnömet,
S ott a kereszt aljába'
Békességet lelek.
A szívem mindenestül
Az Úr elé viszem,
Megtisztul minden szennytül
A Jézus vériben,
A Jézus vériben.

Örök kőszálra állva
A lelkem megpihen,
Nyugszom Atyám házába',
Jézus kegyelmiben,
Az Ő nevét imádom
Most mindenek felett,
Jézus az én Királyom,
Imámra felelet,
Imámra felelet.

Szeretnék lenni, mint Ő,
Alázatos, szelid,
Követni híven, mint Ő,
Atyám parancsait.
Szeretnék lakni Nála,
Hol mennyei sereg
Dicső harmoniába'
Örök imát rebeg,
Örök imát rebeg.

Evangélikus Énekeskönyv, 427.sz. ének

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

- "Október a reformáció hónapja: Bibliával a mindennapokban" mottóval a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa közreadta tervét a reformációról való ünnepi megemlékezésre. Az ünnepek sorozata Budapesten kezdődik október 1-én, amikor a MEÖT megalakulásának a 75. évfordulójáról is megemlékeznek. Ugyancsak Budapesten tartják október 19-én a gála ünnepést az Uránia Nemzeti Filmszínházban (jegyelvétel szükséges), majd október 26-án lesz az országos reformáció Istentisztelet Pécsett. S végül október 31-én a budapesti Reformáció-parkban ünnepi műsor keretében megkoszorúzzák a parkban emelt emlékművet. Egyházmegyék, egyházközségek, egyéb szervezetek e köré az országos ünneplések köré rendezhetik a maguk helyi ünnepeit.
- A budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetem tanévzáró ünnepélyén 9 női és 5 férfi lelkészhangzó kapott oklevelet ill. végbizonyítványt, valamint az EHE-n és kihelyezett tagozatain 37 hittanárhangzó nyert képesítést különböző fokozatokban. Az ünnepeken jubiláns lelkészeket is köszöntöttek. Dr. Pósfay György — az AMEK tagjaként élet- és szolgálati útját előző számunkban már méltattuk — és Szentpétery Péter mint 65 éve végzetek vasdiplomát, dr. Hafenscher Károly és Vancsó József mint 60 éve végzetek gyémántdiplomát, és Kardos József mint 50 éve végzett aranydiplomát vehetett át. A jubilánsok nevében dr. Hafenscher Károly méltatta az alkalmat.
- Balázs Viktóriát, Torzsa Tamást, Tóth Katalint az Északi Egyházkerületben dr. Fabiny Tamás püspök — dr. Hajdú Erzsébetet a Déli Egyházkerületben Gáncs Péter püspök — Bittner Abigélt, Győri Veronikát, Hasza Mónikát, Lackner Esztert, Udvardi Andreát a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerületben Ittész János püspök szentelte lelkésszé.
- A gyenesdiási Kapernaum Evangélikus Szeretetotthon és Konferencia Központ fennállásának 75. évfordulóját ünnepelték. Ezalkalommal épületbővítést és harangtornyot is áldással vettek használatba.

- Sárszentmiklóson felújított templomát, Tolnanémedin felújított parókiáját, Rákospalotán szeretetotthona új épületszárnyát vette ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet.
- Hatodik alkalommal adták át a közelmúltban a Jedlik-díjat Jedlik Ányos fizikus, bencés pap tanár szülőfalujában, a csallóközi Szimón. Az elismeréssel a magyar nemzet kiemelkedő egyéniségeit, a tudomány művelőit díjazták. Az egyik idei kitüntetett dr. Bándy György ev. lelkész, a pozsonyi Comenius Egyetem professzora. A tudósak jelentős szerepe volt a tót ökumenikus bibliafordítás első kiadásának megjelentetésében; szakterülete az Ószösvetség.
- Egy egész éves rendezvénysorozat esetében fél év elteltével időszerű egy pillanatra megállni, visszatekinteni, a történeteket kiértékelni. Ezzel céllal rendeztek sajtótájékoztatót a "Bibla éve 2008" első központi rendezvényének, az Esztergomban június 23–26-a között tartott nemzetközi ökumenikus biblikus szimpoziumnak a nyitónapján. A képzeletbeli "félévi bizonyítványba" a megszólaló egyházi vezetők — D. Szabik Imre ny. ev. püspök, a Magyar Bibliatársulat elnöke és Bábel Balázs kalocsai-kecskeméti r.k. érsek — egyöntetű véleménye szerint "jeles" osztályzat kerülhet be.
- A budapesti székhelyű Magyar Evangélikus Konferencia július 18-án Kőszegen, a több mint háromezer résztvevőt vonzott, többnapos 7. Országos Evangélikus Ifjúsági Találkozó keretében tartotta legutóbbi küldöttgyűlését. A tárgysorozatban kiértékeltek a 2006 őszi Országos alakult MAEK eddigi működését; foglalkoztak az elszakított területeken élő magyar evangélikusok és szervezeteik gondjával, továbbá, többek között, felmérték a Nyugateurópából átvett "Útitárs" c. lap szolgálatának a hatásos voltát. A MAEK gyűlést "e-mail" útján áldáskívánással köszöntötte a clevelandi székhelyű Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia.
- Zalaistvádon Koczor György, Orosházán Deák László és másodállásban Laczki János az ev. gyülekezet új lelkésze.
- A budapesti Károli Gáspár Református Egyetem zsinati biztosává nevezték ki ifj. Hafenscher Károly ev. lelkészt, volt ev. egyházi országos irodaigazgatót. Hatáskörébe tartozik az egyetemre vonatkozó gazdasági vizsgálatok irányítása és a számviteli rend felépítése, valamint az intézményfejlesztési terv elkezdett munkáinak befejezése. Hafenscher Károly egyidejűen vég-

zi a révfülöpi Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ vezetését is.

- Június végén Pozsonyban tartották Középeurópa keleti országai protestánsainak a hetedik találkozóját. Ezen Ausztria, Csehország, Lengyelország, Magyarország, Németország, és Szlovákia evangélikus és református képviselői vettek részt; a magyar ev. küldöttséget Ittész János elnök-püspök, dr. Fabiny Tamás püspök, és Szabóné Mátrai Marianna püspökhelyettes tette ki. Jó arról hallani, hogy a tót–magyar ev. egyházi kapcsolatok egyre pozitívab-
bak. Erről más alkalommal közlünk részletesebb ismertetőt.
- A maga nemében rendkívüli esemény járult hozzá a Biblia éve 2008" rendezvénysorozat programjához. A törvényhozás utolsó tavaszi plenáris ülésén alkalom kínálkozott, hogy a három történelmi egyház vezetője — Erdő Péter r.k. bíboros érsek, Bölcskei Gusztáv református, és Ittész János evangélikus püspök — a Szentírás jelentőségéről beszéljen a tisztelt ház érdeklődő tagjai előtt, majd az ezt igénylőknek egy-egy példányt nyújtson át a Könyvek könyvéből. (A Bibliák túlnyomó többségét ellenzéki pártfrakciókhoz tartozók igényelték. Legtöbbjük kérte, hogy a püspökök aláírásukkal lássák el kapott Bibliájukat.)

Ev. Élet et al.

GYÜLEKEZETI HÍREK

— folytatva a 8. oldalról —

örök életet, feleségének, családjának vigasztalást, útmutatást, reménységet! Itt is megköszönjük a családnak, hogy Imre András emlékére gyülekezetünk javára kértek adományokat! Isten fizesse meg ezt a szép felajánlást! ■ Május 31-én eltemettük Szendi Jenő evangélikus testvérünket a feltámadás reménységével! ■ Konfirmáció oktatás indul szeptember végétől. Várjuk azok jelentkezését, akik élni kívánnak ezzel a nagyszerű lehetőséggel, hogy ők is bekapcsolódhassanak gyülekezetünk úrvacsorai közösségébe! ■ Magyar iskolánk szeptember 16-án folytatja munkáját; ekkor várjuk a kicsiket, du. 4-től, a nagyokat pedig szeptember 19-én du. 1/25-kor! ■ Gyermekbibliáira van vasárnaponként a magyar Istentisztelet alatt! ■ Kis Magyar Kórusunk minden csütörtökön este 8-kor tartja próbáit! ■ Szeretettel köszöntjük Tamásv Márton testvérünket, aki havonta két alkalommal végzi az orgonista szolgálatát, 9 évesen szépen játszik az Úristen hangszerén a mi Istenünk dicsőségére és mindannyiunk javára; köszönjük szépen! ■ Szeptemberrel új gondnokunk lesz Korner Veronika Júlia személyében, aki 3 évig élvezheti a John Carroll Egyetem ösztöndíját. Veronika Kőszegről jött, evangélikus lány, Isten hozta és áldja meg őt! ■ Megköszönjük Nagy Imre, Évának a gondnoki munkájukat a Jóisten áldását kérve életükhez! ■ Minden Istentiszteletünkre, alkalmunkra mindenkit kitérve várunk ezzel a mottóval: Szeretettel jöjj és békességgel menj! ■ Lelkipásztori szeretettel, Tamásy Éva ev. lelkész. ■

LAPZARTAKOR ÉRKEZETT

† IN PIAM MEMORIAM †

Elhunyt az ohioi Huronban Nt. özv. Markovits Pálné és a kaliforniai San Diegoban Nt. özv. Bell|Belopotoczky|Lajosné. Nyugodjanak békében és az örök világhosszág fényeskedjék nekik!

GYÜLEKEZETI HÍREK

Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia
Elnök: Bernhardt Béla főesperes
1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107
Tel.: (216) 221-3178
E-mail: AMEvKo@sbcglobal.net

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkészek: Juhász S. Ferenc
és Tamásy Zoltán.

Templom és lelkészi hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnapi Istentisztelet de. 10:15 órakor, angol-magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonja 561-7316. A lelkész telefonszáma: 941-2212.

TORONTO

Lelkész: Tamásy Éva

Beszolgáló lelkész: Tamásy Zoltán

Templom: 116 Bond Street. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street, Cleveland, OH 44102-4601, USA; tel. (216) 961-6895. Felügyelő: Dr. Mekis Éva, 34 Langbourne Pl., North York, ON M3B 1A9 (minden posta ideküldendő); tel. (416) 441-9300. Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hó 2. és 4. vasárnapján du. 4-kor.

Hozzon a mai nap belső békét a számodra. Bizz az Istenben annyira, hogy tudd, pontosan ott vagy, ahol lenned kell ... Légy elégedett abban a tudatban, hogy az Isten gyermeke vagy! ■ Szeretettel hírdetjük, hogy szeptember 14-én du. 4-kor tartunk évadkezdő Istentiszteletet úrvacsoraosztással; szeretettel várjuk Hittestvéreinket! ■ Nagy szeretettel várjuk dr. Fabiny Tamás az Északi Egyházkerület püspökének látogatását októberben. Boldogok vagyunk, hogy elfogadta meghívásunkat Torontóba és Clevelandba is! Természetesen a lapban is közzétesszük majd a püspöklátogatás időpontját és a részleteket! ■ Lelkipásztori szeretettel, Tamásy Zoltán ev. lelkész.

CLEVELAND – NYUGAT

Lelkész: Tamásy Éva

Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul, Gyermekestentisztelettel is. Úrvacsoraosztás a hó első vasárnapján és ünnepnapokon.

Legnagyobb életáldás: Békesség Istennel, békesség embertársainkkal, békesség önmagunkkal! ■ Szeretettel hírdetem, hogy szeptemberben bibliórát tartunk szerda esténként, első ilyen alkalmunk 17-én este ½ 7-kor lesz, a középkorostály számára, de mindenkit szeretettel hívunk és várunk! ■ Beteg testvéreink, Szeebach Gusztáv, aki a Normandia Szeretetotthonban van, Isten adjon neki kegyelmet és szeretetet, kedves feleségének Etelkának erőt! Szeretettel gondoljunk imádságban Juhász Terire, aki még mindig a Wounds Szeretetotthonban van és műtétre vár; aki teheti látogassa meg őt és imádságban hordozzák minden beteg testvérünket! ■ Szeptember 28-án aratási hálaadó Istentiszteletet tartunk, majd ebédre hívjuk kedves Mindannyiukat! ■ Nagy szeretettel várjuk dr. Fabiny Tamás az Északi Egyházkerület püspökének látogatását októberben. Boldogok vagyunk, hogy elfogadta meghívásunkat Torontóba és Clevelandba is! Természetesen a lapban is közzétesszük majd a püspöklátogatás időpontját és a részleteket! ■ Július 12-én elkisértük utolsó földi útjára Imre András (79) evangélikus testvérünket a Holy Cross temetőben. Isten adjon neki

—folytatva a 7. oldalon—

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

2008 SZEPTEMBER

1. Filippi 4:8-14 – Jeremiás 7:1-15
2. 1Timóteus 6:3-11 – Jeremiás 7:16-28
3. Ap.Csel. 27:33-44 – Jeremiás 9:11-23
4. Lukács 10:38-42 – Jeremiás 12:1-6
5. Lukács 22:35-38 – Jeremiás 13:1-11
6. Lukács 6:20-26 – Jeremiás 14:1-18

PÜNKÖSD UTÁNI 17. VASÁRNAP

Heti ige: 2Timóteus 1:10

7. Róma 13:8-14 – Máté 18:15-20
8. Róma 6:8-13 – Jeremiás 15:10-21
9. Ap.Csel. 21:8-14 – Jeremiás 16:1-13
10. 149. Zsoltár – Jeremiás 18:1-12
11. Filippi 1:19-26 – Jeremiás 19:1-13
12. János 18:3-9 – Jeremiás 20:7-18
13. Márk 9:1-10 – Jeremiás 21:1-14

PÜNKÖSD UTÁNI 18. VASÁRNAP

Heti ige: 1János 5:4

14. Róma 14:1-12 – Máté 18:21-35
15. Márk 5:24-34 – Jeremiás 23:1-8
16. Jakab 1:1-13 – Jeremiás 25:1-14
17. Lukács 7:1-10 – Jeremiás 25:15-31
18. Ap.Csel. 5:34-42 – Jeremiás 26:1-19
19. János 19:28-30 – Jeremiás 28:1-17
20. Máté 14:22-33 – Jeremiás 29:1-14

PÜNKÖSD UTÁNI 19. VASÁRNAP

(Máté apostol emléknappja)

Heti ige: 1János 4:21

21. Filippi 1:21-30 – Máté 20:1-16
22. 25. Zsoltár – Jer. 30:1-3; 31:1-14
23. 1Timót. 1:1-11 – Jer. 31:18-20,31-37
24. Énekek Éneke 8:4-7 – Jer. 36:1-32
25. Ap.Csel. 6:1-7 – Jeremiás 37:1-21
26. Lukács 23:32-34 – Jeremiás 38:1-18
27. Máté 5:17-24 – Jeremiás 39:1-18

PÜNKÖSD UTÁNI 20. VASÁRNAP

Heti ige: Jeremiás 17:14

28. Filippi 2:1-18 – Máté 21:23-32
29. Mihály arkangyal s az angyalok emlékezete
Jelenések 12:7-12 – Lukács 10:17-20

30. 118. Zsoltár – Jeremiás 40:1-16

2008 OKTÓBER

1. Jelenések 14:6-16 – Jeremiás 41:1-18
2. Máté 18:7-10-14 – Jeremiás 42:1-22
3. Máté 26:51-54 – Jeremiás 43:1-13
4. Ap.Csel. 27:16-25 – Jeremiás 44:1-14

PÜNKÖSD UTÁNI 21. VASÁRNAP

Heti ige: Mikeás 6:8

5. Filippi 3:4-14 – Máté 21:33-46
6. 2Mózes 23:10-16 – Jeremiás 44:15-30
7. 2Mózes 18:13-27 – Jeremiás 45:1-5
8. 19. Zsoltár – Jeremiás Siralmi 1:1-22
9. 2Mózes 19:3-9 – Jer.Sir. 3:1-33
10. János 18:28-32 – Jer.Sir. 3:34-59
11. Prédikátor 12:9-14 – Jer.Sir. 5:1-22

PÜNKÖSD UTÁNI 22. VASÁRNAP

Heti ige: Róma 12:21

12. Filippi 4:1-9 – Máté 22:1-14
13. Róma 12:17-21 – 2Korinthus 1:1-7
14. 1Sámuel 26:5-25 – 2Korinth. 1:8-11
15. Példabesz. 29:18-25 – 2Kor. 1:12-24
16. Ézsaiás 32:1-8 – 2Korinthus 2:1-11
17. Lukács 22:49-53 – 2Korinthus 2:12-17
18. 2Timóteus 2:1-6 – 2Korinthus 3:1-11

PÜNKÖSD UTÁNI 23. VASÁRNAP

Heti ige: Zsoltár 130:4

19. 1Thessalon. 1:1-10 – Máté 22:15-22
20. Hóseás 12:1-7 – 2Korinthus 3:12-28
21. 99. Zsoltár – 2Korinthus 4:1-6
22. Máté 7:1-6 – 2Korinthus 4:7-12
23. Jelenések 2:14-22 – 2Korinth. 4:13-18
24. Máté 26:20-25 – 2Korinthus 5:1-10
25. Ézsaiás 1:18-27 – 2Korinthus 5:11-21

PÜNKÖSD UTÁNI 24. VASÁRNAP

Heti ige: 1Timóteus 6:15-16

26. 1Thessalon. 2:1-8 – Máté 22:34-46
27. 1Péter 2:11-17 – 2Korinthus 6:1-7:1
28. Simon és Júdás apostol emléknappja
1János 4:1-6 – János 14:21-27
29. Ézsaiás 7:1-9 – 2Korinthus 7:2-16
30. 1Korinth. 3:16-23 – 2Korinthus 8:1-24
31. A REFORMÁCIÓ ÜNNEPE

Róma 3:19-28 – János 8:31-36 L&RCL

LEGKÖZELEBBI LAPZÁRTA 2008. SZEPTEMBER 15-ÉN.

ERŐS VÁR
PO BOX 770828
LAKEWOOD OH 44107-0038

ADDRESS SERVICE REQUESTED

PERIODICALS
POSTAGE
PAID
CLEVELAND, OHIO

ELŐFIZETÉSE
LEJART-E?